
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

לקרוא את הסמלים שמסביבנו: מבוא לסמיוטיקה - 19834

תאריך עדכון אחרון 19-09-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ספרות כללית והשוואתית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: אנגלית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר קיארה קרדונה

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: chiara.caradonna@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

מרמזורים לקעקועים, מזמריר ברדיו לאריזת החלב בסופרמרקט ועד המיבנים המורכבים והמעורפלים של טקסטים ספרותיים, של סרטים, ציורים או מיצבים – סימנים מקיפים אותנו וממתינים להבנה, פירוש, והסבר. קורס זה ייתן מבוא להתפתחות של מדע הסימנים (סמיוטיקה-סמיולוגיה) בפילוסופיה ובבלשנות מראשית המאה ה-20 והלאה ובהמשך יתמקד בהתפתחותו של מדע זה באיטליה ובעולם הדובר צרפתית. נעסוק בהגדרות שונות של ה-“סימן” ובאלו אופנים הוא מהווה חלק מהשיח היומיומי שלנו. באמצעות הקריאות המעמיקות של אומברטו אקו, רולן ברת ויוליה קריסטבה ננתח את פעולות הסימנים בתרבות הפופולרית ובאומנויות. הסטודנטים ייהיו מוזמנים להביא דוגמאות קונקרטיות מחייהם. היומיומיים אשר נפרש ביחד ובצורה ביקורתית בכיתה, תוך שנלמד לזהות את הסימנים שמסביבנו ואת השלכותיהם האידאולוגיות, הפוליטיות והחברתיות. תובנתו של אומברטו אקו תלווה אותנו במהלך הסמסטר: “להסביר כיצד ומדוע אנשים מתקשרים אחד עם השני כעת פירושו לקבוע כיצד ומדוע אנשים יתקשרו מחר.”

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיומו של הקורס תהיה לסטודנטים ות תמונה מקיפה של התפתחות הסמיוטיקה במאה ה-20 והם יוכלו לזהות העמדות של הוגים שונים ביחס אליה. בנוסף, הם יהיו מסוגלים לבצע ניתוח סמיוטי הן של יצירות אומנותיות (ספרות, ציור, קולנוע, אדריכלות וכו') הן של תרבות פופולרית (פרסומות, מוסיקת פופ, מדיה חברתית).

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הקורס בנוי מקריאות צמודות ומעמיקות של טקסטים נבחרים. לכן הסטודנטים יודרכו וינדרשו לקרוא את הטקסטים בתשומת לב מראש, להשתתף באופן פעיל בשיעור, ולהכין שאלות על הטקסטים, שתוגשנה מראש ותידונה בכיתה. בהפסקת לימודים (18-25 לדצמבר) הסטודנטים יודרכו לבצע ניתוח סמיוטי של יצירה לפי בחירתם. בעבודה של 1-2 עמודים (הגשה עד 24 לדצמבר). הסטודנטים יועודדו להביא דוגמאות קונקרטיות של סימנים בתקשורת יומיומית במהלך הסמסטר.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1)25/10

Introduction: Playing with Signs

2)8/11

<i>Ferdinand de Saussure, Course in General Linguistics (1916) [Excerpts]</i>	
	3)15/11
<i>Charles Sanders Peirce, Correspondance with Lady Victoria Welby (1906-10) [Excerpts]</i>	
	4)22/11
<i>Roman Jakobson, Is the Film in Decline ? (1933) On the Relation between Visual and Auditory Signs (1964)</i>	
	5)29/11
<i>Roland Barthes, Mythologies (1957) [Excerpts]</i>	
	6)6/12
<i>Roland Barthes, Elements of Semiology (1964) [Excerpts]</i>	
	7) 13/12
<i>Umberto Eco, A Theory of Semiotics (1976) [Excerpts]</i>	
	8)27/12
<i>Umberto Eco, A Theory of Semiotics (1976) [Excerpts] + Apocalypse Postponed [Excerpts]</i>	
	9)3/1
<i>Julia Kristeva, Language: the Unknown (1981) [Excerpts]</i>	
	10)10/1
<i>Julia Kristeva, Language: the Unknown (1981) [Excerpts]</i>	
	11)17/1
<i>Julia Kristeva, Desire in Language (1977) [Excerpts]</i>	
	12)24/1
<i>Outlook and Concluding Discussion</i>	

חומר חובה לקריאה:

Roland Barthes, Elements of Semiology, trans. A. Lavers, London: Cape 1987.
 —, *The Photographic Message, Communications 1, 1961.*
 —, *Rhetoric of the Image, Communications 4, 1964.*

Ferdinand de Saussure, Course in General Linguistics (1916), trans. Roy Harris, London et al.: Bloomsbury 1983

Umberto Eco, A Theory of Semiotics, Bloomington, London: Indiana University Press

1976

—, *Apocalypse Postponed*, ed. by R. Lumley, Bloomington, Indianapolis: Indiana University Press 1994

—, *From the Tree to the Labyrinth. Historical Studies on the Sign and Interpretation*, trans. A. Oldcorn, Cambridge: Harvard University Press 2014

Charles S. Hardwick, James Cook (Eds.), *Semiotic & Significs: The Correspondence Between Charles S. Peirce & Victoria Lady Welby*, Bloomington, London: Indiana University Press 1977

Roman Jakobson, *Language in Literature*, ed. by Krystyna Pomorska, Stephen Rudy, Cambridge: Belknap 1987

Julia Kristeva, *Desire in Language: A Semiotic Approach to Literature and Art*, trans. T. Gora, A. Jardine and L. S. Roudiez, Oxford: Blackwell 1981.

—, *Language: the Unknown* (1981)

—, *The Revolution in Poetic Language*, trans. M. Waller, New York: Columbia University Press 1984

חומר לקריאה נוספת:

Peter Bondanella, *Umberto Eco and the Open Text. Semiotics, Fiction, Popular Culture*, Cambridge University Press 1997

— (ed.), *New Essays on Umberto Eco*, Cambridge University Press 2013

Martin Krampen, Klaus Oehler, Roland Posner, Thomas A. Sebeok, Thure von Uexküll (eds.), *Classics of Semiotics*, New York: Springer 1987

Noëlle McAfee, Julia Kristeva, New York: Routledge 2004

Irene Portis Winner, Jean Umiker-Sebeok (eds.), *Semiotics of Culture*, The Hague, Paris, New York: Mouton Publishers 1979

Carol Sanders (ed.), *The Cambridge Companion to Saussure*, Cambridge University Press 2004

Thomas A. Sebeok, *Signs: An Introduction to Semiotics*, Toronto: University of Toronto Press 1994

—, *Global Semiotics*, Bloomington and Indianapolis, Indiana University Press 2001

Priscila Borges, "Tracing signs of a developing science: On the correspondence between Victoria Lady Welby and Charles S. Peirce", *Semiotica* 196 (2013), 163–184

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 0 %

הגשת תרגילים 20 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 80 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

הסטודנטים.ות נדרשים.ות לכתוב עבודה סופית של לפחות 10 עמודים שבו ינתחו מוצר תרבותי לפי
בחירתם.ן דרך אחת מהגישות התיאורטיות שנידונו במהלך הסמסטר. הגשה סופית ב-5 למרץ 2023.